

Försäkringsvillkor KTP 1

Familjeskydd, premiebefrielseförsäkring för ålderspension och sjukpension

Enligt överenskommelser mellan Arbetarrörelsens
Förhandlingsorganisation och Handelsanställdas förbund
Försäkringsvillkoren gäller från och med 2026-01-01
Folksam Tjänstepension AB och Folksam ömsesidig livförsäkring

Folksam

Innehåll

1 Försäkringsavtalet	4
1.2 Kollektivavtalsparter	4
1.3 Om Pensionsvalet	4
1.4 Tecknande av försäkringsavtal	4
1.5 Försäkringsavtalets omfattning	5
1.6 Försäkringsavtalets upphörande	5
1.7 Försäkrad	5
1.8 Försäkringstagare	5
1.9 Förfogande över försäkringen	5
1.10 Kontrolluppgifter	6
2 Premien	6
3 Hälsokrav	6
4 Pensionsmedförande lön	6
5 Familjeskydd	7
5.1 När försäkringsskyddet träder i kraft	7
5.2 När försäkringsskyddet upphör	7
5.3 Familjeskyddets storlek	7
5.4 Samordning	7
5.5 Generellt förordnande	7
5.6 Särskilt förmånstagarförordnande	8
6 Premiebefrielseförsäkring ålderspension	8
6.1 Premiebefrielse vid sjukdom eller olycksfall	9
6.2 Premiebefrielse vid föräldraledighet med föräldrapenning med anledning av eget barns födelse/adoption	9
6.3 Premiebefrielse vid föräldraledighet med tillfällig föräldrapenning vid vård av eget barn	9
6.4 Ersättningens storlek	9
6.5 Föräldraledighet	10
6.6 Värdesäkring	10
7 Sjukpension	10
7.1 Ersättningens storlek	11
8 Anmälan	12
8.1 Anmälan dödsfall	12
8.2 Anmälan om premiebefrielse	12
8.3 Anmälan om sjukpension	12
9 Utbetalning av pension	12
9.1 Familjeskydd	12
9.2 Förmånstagarens rätt att avstå	13
9.3 Förmånstagarens ändringsmöjligheter	13
9.4 Sjukpension	13
9.5 Felaktigt utbetalt belopp	13
9.6 Oriktig uppgift	13
9.7 Räntebestämmelser	14
10 Efterskydd	14
11 Avgifter och skatter	14
11.1 Avgifter	14
11.2 Skatter	14

12 Fördelning av överskott.....	14
13 Skaderegistrering.....	15
14 Begränsning av ansvar.....	15
15 Force majeure.....	15
16 Begränsningar av försäkrings giltighet.....	16
16.1 Krigstillstånd i Sverige.....	16
16.2 Deltagande i främmande krig eller i politiska oroligheter utom Sverige.....	16
16.3 Vistelse utom Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter.....	16
17 Behandling av personuppgifter.....	16
18 Motverkande av penningtvätt och.....	17
19 Ändring av försäkringsvillkor.....	17
20 Om vi inte skulle komma överens.....	17
20.1 Vänd dig först till oss på Folksam.....	17
20.2 Din rätt till överprövning av ditt ärende.....	17
20.3 Kundombudsmannen Folksam.....	18
20.4 Allmän domstol.....	18
20.5 Extern rådgivning.....	18
20.6 Nämnder.....	18
21 Begreppsförklaringar.....	18
21.1 Förhöjt prisbasbelopp.....	18
21.2 Försäkringsvillkor.....	18
21.3 Försäkringsgivare.....	18
21.4 Prisbasbelopp.....	18
21.5 Inkomstbasbelopp.....	18

1 Försäkringsavtalet

1.1. Försäkringsgivare

Försäkringsgivare för premiebefrielse för ålderspension och sjukpension är försäkringsföretaget Folksam ömsesidig livförsäkring med organisationsnummer 502006-1585, i dessa försäkringsvillkor benämnt Folksam liv.

Försäkringsgivare för familjeskydd är tjänstepensionsföretaget Folksam Tjänstepension AB, med organisationsnummer 559337-6741, nedan kallat Folksam Tjänstepension. Folksam Tjänstepension är ett aktiebolag som drivs enligt ömsesidiga principer vilket innebär att allt överskott för traditionell försäkring över tiden går tillbaka till försäkringstagarna, de försäkrade eller andra ersättningsberättigade.

Företagen är registrerade i Sverige. Styrelserna har sina säten i Stockholm. Huvudkontorets adress, för respektive företag, är Bohusgatan 14, 106 60 Stockholm. Företagens verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen. För mer information om företagen, gå in på folksam.se. Med Folksam avses samtliga ovan nämnda företag i dessa försäkringsvillkor, om inte annat anges eller framgår av sammanhanget.

1.2. Kollektivavtalsparter

Försäkringsvillkoren baseras på pensionsplaner enligt överenskommelser mellan kollektivavtalsparter Arbetarrörelsens Förhandlingsorganisation (AFO) och Handelsanställdas förbund (Handels).

Försäkringsvillkoren är fastställda av Folksam, efter godkännande av kollektivavtalsparterna och gäller från 1 januari 2026. För försäkringsfall som inträffat tidigare än 1 januari 2026 gäller de villkor som gällde då försäkringsfallet inträffade om inte annat framgår av dessa villkor. Aktuella försäkringsvillkor finns på folksam.se.

1.3. Om Pensionsvalet

KPA Pensionsservice AB, med organisationsnummer 556569-1077, med särskilt företagsnamn Pensionsvalet PV (nedan kallat Pensionsvalet) sköter på uppdrag av kollektivavtalsparterna administrationen av KTP 1. Folksam har också träffat administrationsavtal med Pensionsvalet. Detta innebär bland annat att Pensionsvalet för Folksams räkning tecknar, ändrar och avslutar försäkringsavtal, samlar in uppgifter som ska ligga till grund för förmåner och premier, fakturerar premier samt lämnar generell information om KTP 1 till försäkringstagarna och de försäkrade. Pensionsvalet företräder därmed Folksam i dessa uppgifter även när det inte särskilt anges i dessa försäkringsvillkor.

1.4 Tecknande av försäkringsavtal

Arbetsgivare som önskar teckna KTP 1 för sina anställda ska teckna ett anslutningsavtal med Pensionsvalet. Därigenom tecknas också försäkringsavtal med Folksam om Familjeskydd, premiebefrielse för ålderspension och sjukpension.

Försäkringsavtal har slutits i och med att Pensionsvalet mottar av arbetsgivaren underskrivet anslutningsavtal och det är från och med denna tidpunkt som Folksams ansvarighet inträder. Omfattas någon tjänsteman av i kollektivavtalet angiven garantibestämmelse, ska försäkringens ikraftträdande ske senast från och med den tidpunkt då garantin börjar gälla.

Personer i den så kallade frikretsen omfattas inte av KTP 1. Frikretsen består av:

- verkställande direktörer i aktiebolag, ekonomisk förening samt tjänsteman i befattningsskikt högre än 2 i befattningsnomenklaturen
- delägare i aktiebolag, som själv eller tillsammans med maka, make, registrerad partner, föräldrar eller barn äger minst en tredjedel av aktierna
- ägare i handelsbolag, komplementär i kommanditbolag eller ägare till företag som inte
- är juridisk person (enskild firma)

Arbetsgivare kan frivilligt teckna KTP 1 för följande personer i frikretsen:

- verkställande direktörer i aktiebolag, ekonomisk förening samt tjänsteman i befattningsskikt högre än 2 i befattningsnomenklaturen*
- delägare i aktiebolag, som själv eller tillsammans med maka, make, registrerad partner, föräldrar eller barn äger minst en tredjedel av aktierna

*Åberopas denna punkt ska detta prövas av KTP-nämnden.

För person i frikrets som arbetsgivare frivilligt anmält till KTP 1, kan försäkringsskyddet börja gälla tidigast från den månad då arbetsgivaren påbörjat rapportering till Pensionsvalet. På motsvarande sätt gäller att försäkringsskyddet upphör tidigast när arbetsgivaren slutat rapportera lön till Pensionsvalet.

Dessutom erfordras, för att försäkringsskyddet ska inträda, att den försäkrade är fullt arbetsför. I vissa fall krävs hälsoprövning, se punkt 3, Hälsokrav.

Arbetsgivaren är skyldig att lämna uppgifter om den anställdes hälsotillstånd med mera som erfordras för bedömning av Folksam risk.

1.5. Försäkringsavtalets omfattning

Arbetsgivaren anmäler sina anställda, deras löner och andra omständigheter som påverkar premier och förmåner för familjeskydd, premiebefrielse för ålderspension och sjukpension till Pensionsvalet enligt vid var tid gällande bestämmelser om KTP 1.

Arbetsgivaren är skyldig att lämna uppgifter om den anställdes hälsotillstånd som erfordras för bedömning av Folksam risk, se punkt 3, Hälsokrav.

För försäkringsavtalet gäller vid var tid gällande överenskommelser i tillämpliga delar mellan kollektivavtalsparterna enligt ovan, försäkringsvillkor, Folksam vid varje tidpunkt gällande tillämpningsregler avseende KTP 1, försäkringsavtalslagen och svensk lag i övrigt samt för Folksam verksamhet vid var tid gällande försäkringstekniska riktlinjer. Försäkringsavtalet grundar sig på de uppgifter som försäkringstagaren eller den försäkrade skriftligen lämnat Folksam.

Försäkringsskyddet inträder när den försäkrade fyllt 18 år och påbörjat en tillsvidareanställning eller en visstidsanställning för att utföra arbete under minst tre kalendermånader.

Anställd som har en ordinarie arbetstid som uppgår till minst 8 timmar per helgfri vecka räknat i genomsnitt under en period på tre kalendermånader gäller ovan förmåner.

För tjänsteman som har en tidsbegränsad anställning gäller ovan förmåner efter att anställningen varat i tre hela kalendermånader i följd. Anställd som lämnat anställning innan pensionsåldern uppnåtts och som inte tillträtt anställning hos annan arbetsgivare inom KTP 1 eller vars premiebetalning upphört, omfattas inte längre av förmånerna i KTP 1.

1.6 Försäkringsavtalets upphörande

Försäkringsavtal med Folksam kan inte sägas upp av någon part så länge arbetsgivaren, beträffande någon kategori av anställda, är bunden av kollektivavtal som medför att anställd omfattas av i KTP 1 angiven garantibestämmelse.

Försätts arbetsgivaren i konkurs eller inleds ett likvidationsförfarande har Folksam, genom Pensionsvalet, rätt att säga upp försäkringsavtalet till upphörande från den tidpunkt då konkursen respektive likvidationen avslutas.

Är arbetsgivaren inte bunden av kollektivavtal gäller försäkringsavtalet till dess det skriftligen sagts upp av arbetsgivaren eller Folksam genom Pensionsvalet. Försäkringsavtalet upphör tidigast vid utgången av månaden efter att uppsägningen avsänts. Folksam, genom Pensionsvalet, har rätt att säga upp försäkringsavtalet om arbetsgivaren inte betalat premien i rätt tid eller på annat sätt bryter mot villkoren i försäkringen.

1.7. Försäkrad

Försäkrad är den anställd på vars liv och hälsa försäkringen gäller. I fråga om rätten till pension avses varje försäkrad som försäkringstagare.

1.8 Försäkringstagare

Försäkringstagare är den anställdes arbetsgivare som tecknar försäkringen med den anställda som försäkrad.

1.9 Förfogande över försäkringen

Försäkringen får inte pantsättas, belånas, återköpas och inte heller ändras på så sätt att den upphör att vara pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen. Ett förfogande i strid med denna bestämmelse är utan verkan.

1.10 Kontrolluppgifter

Folksam lämnar i förekommande fall kontrolluppgifter enligt skatteförfarandelagen.

2 Premien

Arbetsgivaren ska betala hela premien för anställd som omfattas av familjeskydd, premiebefrielseförsäkring för ålderspension och sjukpension, så länge anställningen består. Premien betalas enligt faktura till Pensionsvalet, som vidarebefordrar premien till Folksam. Vid betalning efter förfallodagen debiteras ränta med den räntesats som Folksam bestämt ska gälla vid varje tidpunkt.

Premien ska betalas från och med den månad då den anställda omfattas av försäkringarna, till och med månaden före den månad då ordinarie pensionsålder uppnås, eller den försäkrade påbörjar helt uttag av sin ålderspension, försäkringsavtalet upphör eller inte längre gäller för den anställda. Är pensionsåldern lägre än 67 år ska dock premie betalas till och med månaden då pensionsåldern uppnås.

För försäkrad som enligt överenskommelse med arbetsgivaren kvarstår i tjänst efter 67 års ålder och där arbetsgivaren fortsättningsvis lönerapporterar till Pensionsvalet, ska arbetsgivaren betala premier för sjukpension så länge anställningen består.

Premiernas storlek fastställs av Folksam enligt gällande försäkringstekniska riktlinjer och gäller för ett kalenderår i taget, om inte annat beslutas av Folksam.

Arbetsgivare som tecknat försäkring senare än vad som enligt överenskommelsen ålegat denne ska betala premie jämte ränta från den dag premien skulle ha förfallit om försäkringen hade tecknats i tid.

3 Hälsokrav

För att försäkringsskyddet ska inträda krävs att den försäkrade genomgått och blivit godkänd enligt Folksams gällande krav beträffande arbetsförmåga och hälsotillstånd (hälsoprövning). Folksam har rätt att, efter inhämtande av samtycke från den försäkrade, infordra de uppgifter och handlingar som behövs för bedömning av den försäkrades hälsa. Bedömningen av hälsotillståndet får grundas på uppgifter som lämnas av den försäkrade, Försäkringskassan, läkare, vårdinrättning eller liknande. Bedömningen av arbetsförmågan får dessutom grundas på uppgifter som lämnas av arbetsgivaren.

Eventuell hälsoprövning som krävs för att få rätt till försäkringen görs av Pensionsvalet.

4 Pensionsmedförande lön

Premiebefrielse respektive sjukpension beräknas på den lön som arbetsgivaren rapporterat in till Pensionsvalet, den så kallade pensionsmedförande lönen. Vid beräkning av ersättnings storlek använder Folksam den lön som rapporterats in under de tolv kalendermånader som närmast föregår insjuknandedagen respektive första dag för föräldraledighet under den anmälda perioden.

Om den försäkrade inte omfattats av KTP 1 under en hel tolv månadersperiod ska en genomsnittsberäkning ske utifrån de antal månader den försäkrade omfattades av KTP 1 under tolv månadersperioden som närmast föregått insjuknandedagen respektive första dagen för föräldraledigheten.

Om den försäkrade under tolv månadersperioden haft fler arbetsgivare än den nuvarande beräknas lönegenomsnittet endast på den pensionsmedförande lönen från den nuvarande anställningen.

Har den försäkrade mer än en anställning inom KTP 1 beräknas pensionsmedförande lönen separat för varje anställning.

5 Familjeskydd

Familjeskyddet är ett obligatoriskt skydd och betalas ut till efterlevande i fem år

5.1 När försäkringsskyddet träder i kraft

Familjeskydd omfattar den anställda med en ordinarie arbetstid som uppgår till minst 8 timmar per helgfri vecka räknat i genomsnitt under en period på tre kalendermånader och är gällande under tid som den försäkrade omfattas av KTP 1.

5.2 När försäkringsskyddet upphör

För familjeskydd gäller att försäkringen upphör när den försäkrade

- Inte längre är anställd och inte heller omfattas av försäkringen via en ny anställning som ger rätt till familjeskydd.
- Uppnår sin pensionsålder*, eller när uppsägningen av arbetsgivarens anslutning till Folk-sam träder i kraft. Se punkt 1, Försäkringsavtalets upphörande.

*Anmärkning. Har den försäkrade pensionerats enligt särskild överenskommelse med arbetsgivaren och premie betalats av arbetsgivaren gäller familjeskydd så lång tid premien avser, dock längst till ordinarie pensionsålder.

5.3 Familjeskyddets storlek

Familjeskyddets årsbelopp är beroende av den försäkrades ålder vid dödsfallet enligt tabellen nedan och det förhöjda prisbasbelopp som gällde vid dödsfallet.

Alder vid dödsfallet*	Antal förhöjda prisbasbelopp*
18 - 35	6,5
36 - 45	4,0
46 - 55	2,0
56 - 66	1,0

5.4 Samordning

Den försäkrade kan aldrig omfattas av mer än en familjeskyddsförsäkring i KTP 1.

5.5 Generellt förordnande

Om den försäkrade inte har gjort något särskilt förmånstagarförordnande gäller ett generellt förmånstagarförordnande. Det innebär att förmånstagare vid den försäkrades död i nämnd ordning är:

1. Den försäkrades make/maka/registrerade partner/sambo.
2. Den försäkrades arvsberättigade barn i första led.

Med sambo avses ogift person som under äktenskapsliknande förhållanden, vid dödsfallet stadigvarande sammanbott med ogift försäkrad förutsatt att de:

- har eller har haft eller väntar barn tillsammans, eller
- tidigare har varit gifta eller registrerade partner, eller i vart fall
- stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader.

Finns det flera barn som är förmånstagare fördelas pensionen i lika proportioner.

Make/maka respektive registrerad partner är förmånstagare till dess att dom om äktenskapsskillnad respektive upplösning av registrerat partnerskap vunnit laga kraft, om inget annat följer av förordnandet.

Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

Förmånstagare kan inte göra ett eget förordnande.

5.6 Särskilt förmånstagarförordnande

Upprättande, ändring samt återkallelse av förmånstagarförordnande för familjeskydd ska den försäkrade skriftligen anmäla till Folksam.

Den försäkrade kan när som helst under försäkringstiden anmäla ett nytt särskilt förmånstagarförordnande, eller anmäla en återgång till det generella förmånstagarförordnandet.

Det senast registrerade förordnandet för KTP-familjeskydd gäller till dess att den försäkrade ändrar eller återkallar det.

Förmånstagare kan vara

- a. make/maka/registrerad partner eller tidigare make/maka/registrerad partner
- b. sambo eller tidigare sambo
- c. arvsberättigade barn i första led/styvbarn/fosterbarn till den försäkrade eller till någon person under a) eller b)

Dessa begränsningar följer av bestämmelser i inkomstskattelagen. Omfattar förordnandet annan person är det i den delen utan verkan.

Med sambo avses ogift person, som under äktenskapsliknande förhållanden stadigvarande sammanbor med den försäkrade, under förutsättning att även den försäkrade är ogift och att de:

- har eller har haft eller väntar barn tillsammans, eller
- tidigare har varit gifta eller registrerade partner, eller i vart fall
- stadigvarande sammanbott sedan minst sex månader.

Finns det flera barn som är förmånstagare fördelas pensionen i lika proportioner mellan dem såvida inget annat anges.

Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

Förmånstagare kan inte göra ett eget förordnande.

6 Premiebefrielseförsäkring ålderspension

Premiebefrielse innebär vid försäkringsfall att Folksam istället för arbetsgivaren helt eller delvis betalar premien för den försäkrades ålderspension.

Premiebefrielse gäller för ålderspensionspremier enligt de nivåer för ålderspension som anges i respektive pensionsplan. Vid premiebefrielse betalar Folksam ålderspensionspremien till det försäkringsbolag som den försäkrade har valt för sin ålderspension.

Arbetsgivaren har rätt till premiebefrielse när den anställde är:

- arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall. Sjukanmälan krävs i vissa fall, se punkt 9, Anmälan.
- föräldraledig med föräldrapenning med anledning av eget barns födelse/adoption.
- föräldraledig med tillfällig föräldrapenning vid vård av eget barn.

Arbetsgivarens rätt till premiebefrielse inträder tidigast från och med den månad den anställde uppnår åldern för intjänande av ålderspension enligt respektive pensionsplan och gäller längst till och med kalendermånaden före den under vilken 67 års ålder uppnås. Vid arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall kan premiebefrielse beviljas även efter anställningstid, se punkt 10, Efterskydd.

Premiebefrielse kan endast gälla för premier som är avtalade att betalas fortlöpande varje månad.

Premiebefrielse gäller så länge den försäkrade får ersättning från Försäkringskassan.

Om den försäkrade tar ut ålderspension före 67 år, har arbetsgivaren inte rätt till premiebefrielse till den del som uttaget av ålderspension avser. Avlider den försäkrade innan pensionsåldern gäller premiebefrielsen till och med dödsfallsmånaden.

Den sammanlagda årliga ersättningen från den försäkrades samtliga premiebefrielseförsäkringar, tecknade enligt dessa försäkringsvillkor, kan aldrig överstiga 100 inkomstbasbelopp. Detta gäller oavsett antalet anställningar. Högsta möjliga ersättning för varje kalenderdag är 1/365-del av detta belopp.

6.1 Premiebefrielse vid sjukdom eller olycksfall

Arbetsgivarens rätt till premiebefrielse inträder när den anställda är arbetsoförmögen till minst 25 procent.

Den anställda anses arbetsoförmögen under tid då ersättning från Försäkringskassan enligt Socialförsäkringsbalken betalas ut i form av sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjukersättning, eller aktivitetsersättning till minst 25 procent. Med sjukpenning likställs även förebyggande sjukpenning som utbetalats med i genomsnitt 25 procent eller mer under en månad. Detsamma gäller när den försäkrade uppbär livränta till följd av arbetsskada enligt Socialförsäkringsbalken utan att samtidigt uppbära sjukersättning eller aktivitetsersättning.

Beslut om endast arbetsskadelivränta ger inte rätt till sjukpension men ger rätt till premiebefrielse.

Arbetsoförmågan ska ha uppkommit under försäkringstiden i Folksam. Om arbetsförmågan var nedsatt vid anställningens början och nedsättningen oavbrutet består, omfattar premiebefrielsen endast en senare inträffad ytterligare nedsättning av arbetsförmågan med minst 25 procent. Premiebefrielsen är proportionell mot graden av arbetsoförmåga.

Arbetsgivaren har rätt till premiebefrielse för tid utöver sjuklöneperiod enligt lag om sjuklön. För försäkrad som saknar rätt till sjuklön gäller premiebefrielse från och med den första sjukpenningdagen.

För fortsatt premiebefrielse, efter 3 månaders arbetsoförmåga, krävs att en sjukanmälan görs på särskild blankett hos Pensionsvalet. Inkommer ingen sjukanmälan avbryts premiebefrielsen.

6.2 Premiebefrielse vid föräldraledighet med föräldrapenning med anledning av eget barns födelse/adoption

Premiebefrielse gäller när den försäkrade är föräldraledig med föräldrapenning från Försäkringskassan med anledning av eget barns födelse eller adoption. Premiebefrielsen gäller från första dagen och i högst 390 dagar med föräldrapenning per födelse eller adoption oberoende av antal barn per förlossning eller adoption.

Premiebefrielse gäller också vid tillfällig föräldrapenning med anledning av eget barns födelse eller adoption.

Vid uttag av föräldraledighet i form av förkortning av normal arbetstid förlängs premiebefrielsen proportionellt mot förkortningen av arbetstiden, dock längst till dess barnet fyllt 8 år eller avslutat sitt första skolar.

6.3 Premiebefrielse vid föräldraledighet med tillfällig föräldrapenning vid vård av eget barn

Premiebefrielse gäller när den försäkrade är föräldraledig med tillfällig föräldrapenning från Försäkringskassan vid vård av eget barn. Premiebefrielse gäller från första dagen.

6.4 Ersättningens storlek

Premiebefrielsens storlek beräknas utifrån den försäkrades pensionsmedförande lön enligt punkt 4 Pensionsmedförande lön i dessa försäkringsvillkor och de ersättningsnivåer som anges i pensionsplanen. Beräkningen sker utifrån det inkomstbasbelopp som gällde dagen före den dag då rätt till premiebefrielse inträder.

För varje kalenderdag arbetsgivaren är berättigad till premiebefrielse är ersättningen 1/365-del av den årliga ersättningen.

Ersättningens storlek är beroende av graden av arbetsoförmåga respektive föräldraledighet i den försäkrade anställningen. Graden av arbetsoförmåga respektive föräldraledighet kan vara 25, 50, 75 eller 100 procent. Vid fullständig arbetsoförmåga gäller rätt till hel premiebefrielse. Ändras graden av arbetsoförmåga eller föräldraledighet för den försäkrade, ändras ersättningen från premiebefrielseförsäkringen i motsvarande grad – det vill säga proportionellt.

Så länge premiebefrielse beror på sjukdom eller olycksfall och den försäkrade har sjukpenning eller liknande dagberäknad ersättning från Försäkringskassan, beräknas Folksam ersättning på oförändrad pensionsmedförande lön respektive basbeloppsgränser. Övergår ersättningen från Försäkringskassan till sjuk- eller aktivitetsersättning fortsätter samma pensionsgrundande lön och basbeloppsgränser att gälla.

För försäkrad som arbetar deltid, är partiellt arbetsoförmögen och får ersättning från Försäkringskassan och där arbetsgivaren har premiebefrielse, ska beräkning av ändrad premiebefrielse motsvarande ytterligare försämrade arbetsförmåga, göras utifrån inkomsten motsvarande deltidsarbetet. Omfattas den försäkrade inte av KTP 1 till den del han/hon arbetar deltid, medför den utökade arbetsoförmågan ingen ökad rätt till premiebefrielse.

Höjs graden av sjuk- eller aktivitetsersättning inom tolv månader efter Försäkringskassans tidigare beslut beräknas ersättningen på samma pensionsmedförande lön och basbeloppsgränser som tidigare. Sker höjningen efter tolv månader ska ny genomsnittsberäkning av lön göras.

Insjuknar den försäkrade och får sjukpenning utöver redan beslutad sjuk- eller aktivitetsersättning, ska alltid ny genomsnittsberäkning av lön göras.

6.5 Föräldraledighet

Vid premiebefrielse med anledning av den försäkrades föräldraledighet beräknas ersättningen på samma pensionsmedförande lön under hela ersättningsperioden, även om graden av föräldraledighet, och därmed graden av premiebefrielse, ökar eller minskar. Med ersättningsperiod avses den period av föräldraledighet som den försäkrade anmält till Försäkringskassan.

6.6 Värdesäkring

Vid kvarstående oavbruten ersättningsrätt ändras den försäkrades pensionsmedförande lön vid varje årsskifte som inträffar efter det att rätten till premiebefrielse inträtt. Ändringen motsvarar inkomstbasbeloppets förändring per den 1 januari.

7 Sjukpension

Rätt till sjukpension finns då försäkrad är arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall och har ersättning från Försäkringskassan enligt Socialförsäkringsbalken i form av sjukpenning, rehabiliteringspenning, sjukersättning eller aktivitetsersättning. Med sjukpenning likställs även förebyggande sjukpenning som utbetalas med i genomsnitt 25 procent eller mer under en månad.

Beviljar Försäkringskassan enbart arbetsskadelivränta ger detta inte rätt till sjukpension.

Arbetsoförmågan ska ha uppkommit under försäkringstiden i Folksam. Arbetsoförmågan måste minst uppgå till 25 procent. Arbetsoförmåga som uppkommit innan försäkringstiden i Folksam måste ha ökat med minst 25 procent under försäkringstiden i Folksam för att rätten till sjukpension ska inträda. Ökningen av arbetsoförmågan beräknas utifrån den arbetstid i anställningen som försäkring för sjukpension grundas på.

För att ha rätt till sjukpension ska den försäkrades arbetsoförmåga ha varat i mer än 90 kalenderdagar i följd, så kallad karenstid. Om arbetsoförmågan inte varat i mer än 90 dagar i följd, men den försäkrade under den senaste tolv månadersperioden har varit sjuk vid flera tillfällen, inträder rätt till sjukpension efter det att den försäkrade varit arbetsoförmögen i sammanlagt 105 kalenderdagar under perioden. I de 90 respektive 105 dagarna medräknas inte sjuktid före det att KTP-planen har börjat gälla för den försäkrade. Med KTP-planen avses här såväl förmannsbestämt pensionsreglemente för funktionärer/ombudsmän som KTP-planens avdelning 1 och 2. I karenstiden räknas endast tid efter det att försäkringen börjat gälla för den försäkrade. För försäkrad som får aktivitetsersättning eller sjukersättning utan föregående sjukskrivning kan Folksam besluta om avkortning av karenstiden.

Rätt till sjukpension gäller från och med dagen efter det att karenstiden är uppnådd. Uppnås karenstiden under tid då aktivitetsersättning eller sjukersättning betalas ut, gäller rätt till sjukpension från och med månaden efter den dag, då karenstiden är uppnådd.

Rätt till sjukpension gäller tidigast från och med 18 års ålder och som längst till ingången av den månad då den försäkrade fyller 67 år eller till dess den försäkrade dessförinnan avlider. Om den försäkrade före 67 år tar ut ålderspension från KTP 1, har den försäkrade inte rätt till sjukpension till den del som uttaget av ålderspension avser.

Försäkrad som kvarstår i anställning efter 67 års ålder och därefter blir arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall samt får rätt till sjukpenning eller sjukersättning från Försäkringskassan kan ha rätt till sjukpension. Om den försäkrade får sjukpension från Folksam grundat på sjukpenning finns rätt till sjukpension som längst till och med den 180:e sjukpenningdagen.

7.1 Ersättningens storlek

Sjukpensionens storlek beräknas utifrån den försäkrades pensionsmedförande lön enligt punkt 4 ”Pensionsmedförande lön” och de ersättningsnivåer som anges i tabellen nedan. Beräkningen sker utifrån det basbeloppsgränser som gällde dagen före den då rätt till premiebefrielse inträder.

Lön	Ersättning under sjukpenningtid	
	Till och med sjukdag 360	Från och med sjukdag 361
– 10 prisbasbelopp	10 %	0%
10 prisbasbelopp – 20 inkomstbasbelopp	65 %	65 %
20 inkomstbasbelopp – 30 inkomstbasbelopp	32,5 %	32,5 %

Lön	Ersättning under tid med sjuk-/aktivitetsersättning*
– 7,5 prisbasbelopp	15 %
7,5 prisbasbelopp – 20 inkomstbasbelopp	65 %
20 inkomstbasbelopp – 30 inkomstbasbelopp	32,5 %

* Dock inte om sjukpenning har utbetalats för samma tid.

Sjukpension på lönedel upp till 7,5 prisbasbelopp ska minskas med livränta till följd av arbets-skada enligt Socialförsäkringsbalken eller ersättning på grund av ersättningsplikt som åligger staten.

Ersättningens storlek är beroende av graden av arbetsoförmåga i den försäkrade anställningen. Graden av arbetsoförmåga kan vara 25, 50, 75 eller 100 procent. Vid fullständig arbetsoförmåga gäller rätt till hel sjukpension. Ändras graden av arbetsoförmåga för den försäkrade, ändras sjukpensionen i motsvarande grad – det vill säga proportionellt.

Så länge den försäkrades rätt till sjukpension beror på sjukdom eller olycksfall och den försäkrade har sjukpenning eller liknande dagberäknad ersättning från Försäkringskassan, beräknas Folksams ersättning på oförändrad pensionsmedförande lön respektive basbeloppsgränser. Övergår ersättningen från Försäkringskassan till sjuk- eller aktivitetsersättning fortsätter samma pensionsgrundande lön och basbeloppsgränser att gälla.

För försäkrad som arbetar deltid, är partiellt arbetsoförmögen och får sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan och samtidigt får sjukpension från Folksam, ska beräkning av ändrad sjukpension motsvarande ytterligare försämrad arbetsförmåga, göras utifrån inkomsten motsvarande deltidsarbetet. Omfattas den försäkrade inte av KTP 1 till den del han/hon arbetar deltid, medför den utökade arbetsoförmågan ingen ökad rätt till sjukpension.

Höjs graden av sjuk- eller aktivitetsersättning inom tolv månader efter Försäkringskassans tidigare beslut beräknas ersättningen på samma pensionsmedförande lön och basbeloppsgränser som tidigare. Sker höjningen efter tolv månader ska ny genomsnittsberäkning av lön göras.

Insjuknar den försäkrade och får sjukpenning utöver redan beslutad sjuk- eller aktivitetsersättning, ska alltid ny genomsnittsberäkning av lön göras.

8 Anmälان

8.1 Anmälan dödsfall

Anmälan om den försäkrades dödsfall kan göras av arbetsgivare eller efterlevande till den försäkrade. Anmälan ska göras skriftligen till Folksam via Pensionsvalet snarast möjligt.

För ersättning i samband med dödsfall ska dödsfallsintyg och släktutredning lämnas. Om en utbetalning begärs och det finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringsavtalet varit oriktig eller ofullständig, behöver utbetalning inte ske förrän en månad förflutit efter det att sådan utredning avslutats. Utredningen ska bedrivas skyndsamt.

8.2 Anmälan om premiebefrielse

För rätt till premiebefrielse krävs ingen anmälan om premiebefrielse från arbetsgivaren om inte Folksam eller Pensionsvalet särskilt begär det. Folksam får normalt löpande uppgifter om sjukperioder och föräldraledighet från Försäkringskassan.

För fortsatt premiebefrielse efter tre månaders arbetsoförmåga krävs att en sjukanmälan görs. Inkommer ingen sjukanmälan avbryts premiebefrielsen. Om Folksam tar beslut om att avbryta premiebefrielsen och anmälan senare inkommer som styrker rätt till sjukpension efter 3 månaders arbetsoförmåga ska avbruten premiebefrielse återupptas från tidpunkten för avbrottet. I dessa fall ansvarar Folksam inte för eventuell förlust av avkastning och återbäring.

8.3 Anmälan om sjukpension

När rätt till sjukpension inträder ska arbetsgivaren snarast möjligt sända en skriftlig anmälan till Pensionsvalet, som vidarebefordrar anmälan till Folksam.

Arbetsgivaren är skyldig att snarast meddela Pensionsvalet om den försäkrades ersättning från den allmänna försäkringen ändras eller upphör. Arbetsgivaren ska även lämna uppgift till Pensionsvalet om andra förhållanden som kan påverka rätten till sjukpension.

Om anställningen upphört och den försäkrade omfattas av efterskydd ska den försäkrade själv anmäla sjukfall till Pensionsvalet, se punkt 10, Efterskydd.

Försäkrad som begär eller får sjukpension, ska utan kostnad för Folksam lämna de uppgifter och eventuella läkarutlåtanden om sjukdomen eller olycksfallet, och den därmed följande arbetsoförmågan, som Folksam begär.

Inkommer inte sjukanmälan som ger rätt till sjukpension finns inte rätt till fortsatt premiebefrielse efter tre månaders arbetsoförmåga.

9 Utbetalning av pension

9.1 Familjeskydd

Avlider den försäkrade innan försäkringsskyddet upphört, se punkt 5, Familjeskydd, utbetalas pension under fem år.

Pensionen betalas ut månadsvis i efterskott till förmånstagare. Förfallodag är den sista i varje månad. Saknas förmånstagare, sker ingen utbetalning.

Avlider förmånstagare under tiden pensionen betalas ut, tillfaller pensionen för dödsfallsmånaden förmånstagarens dödsbo.

9.2 Förmånstagarens rätt att avstå

Förmånstagare kan skriftligen till Folksam förklara sig avstå från sin rätt som förmånstagare till familjeskydd.

Avståendet kan göras både före och efter förmånstagare mottagit utbetalning av pension. Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin förmånstagarrätt. Ett avstående avser alla framtida utbetalningar av pension och kan inte villkoras.

Har ett avstående gjorts och det senare kommer att saknas förmånstagare, inträder åter den som avstått som förmånstagare. I avstående eller avliden förmånstagares ställe inträder den förmånstagare som är närmast i tur enligt förordnandet.

9.3 Förmånstagarens ändringsmöjligheter

Förmånstagare kan skriftligen begära att utbetalningstidpunkten ska senareläggas. Anmälan om senareläggning ska göras före den första utbetalningen av pension.

Utbetalningen ska senast påbörjas inom fem år efter dödsfallet. Den kortaste period man kan senarelägga uttag är sex månader. Senareläggs utbetalning ökas pensionen med 0,25 procent för varje månad som utbetalningen senarelagts.

Har förmånstagare senarelagt utbetalning av pension, men avlider innan utbetalning av pension påbörjats, börjar utbetalning av pension från och med månaden efter dödsfallet, förutsatt att annan förmånstagare finns.

9.4 Sjukpension

Utbetalning av sjukpension ska normalt ske senast en månad efter det att Folksam har fått in fullständiga underlag för utbetalning. Om det finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringsavtalet varit oriktig eller ofullständig, behöver utbetalning dock inte ske förrän en månad förflutit efter det att sådan utredning avslutats. Utredningen ska bedrivas skyndsamt.

Sjukpension betalas ut månadsvis i efterskott. Rätt till sjukpension föreligger från och med dagen efter den dag då karenstiden är uppnådd. Sjukpension utbetalas till och med den sista dagen i sjukperioden, dock längst till och med månaden före den försäkrades ordinarie pensionsålder, till och med den månad då den försäkrade avlider eller då den försäkrades rätt till sjukpension enligt avtal annars upphör.

Folksam har rätt att ändra tid för vilken utbetalningen avser (utbetalningstermin) och utbetalningstid om pensionsbeloppet per utbetalningstillfälle är lägre än två procent av prisbasbeloppet.

9.5 Felaktigt utbetalt belopp

Om försäkringstagare eller försäkrad lämnat sådan uppgift till Folksam att utbetalning skett till fel mottagare, ska försäkringstagaren, i den mån den felaktiga utbetalningen inte återbetalas till Folksam, hålla Folksam skadeslös.

Om försäkrad lämnat sådan uppgift till Folksam att utbetalning skett till fel mottagare kan Folksam inte göras ansvarig gentemot den rättmätiga mottagaren.

Om försäkrad har erhållit utbetalning med för högt belopp eller för tid då denne inte haft rätt till utbetalningen, kan Folksam återkräva eller kvittningsvis återta det felaktigt utbetalda beloppet.

9.6 Oriktig uppgift

Oriktiga uppgifter kan leda till att försäkringen blir helt eller delvis ogiltig och att utbetalning nekas eller sänks.

Om någon uppgift som försäkringstagaren har lämnat är oriktig eller ofullständig gäller vad som anges för ett sådant fall i försäkringsavtalslagen och i Folksams försäkringstekniska riktlinjer. Om sådan uppgift har lämnats av den försäkrade tillämpas vad som skulle ha gällt om uppgiften lämnats av försäkringstagaren.

9.7 Räntebestämmelser

Utbetalning sker senast en månad efter det att Folksam mottagit fullständigt underlag för utbetalningen. Sker utbetalning vid ett senare tillfälle utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen.

Om det finns anledning att utreda om någon uppgift som lagts till grund för försäkringsavtalet varit oriktig eller ofullständig, behöver utbetalning dock inte ske förrän en månad förflutit efter det att sådan utredning avslutats. Utredning ska bedrivas med tillbörlig skyndsamhet

Även om dröjsmål inte föreligger utges ränta motsvarande referensräntan minskad med två procentenheter från och med den 31 dagen efter att belopp förfallit till betalning. Referensräntan fastställs av Riksbanken varje kalenderhalvår.

Ränta utbetalas inte om den sammanlagda räntan understiger 0,5 procent av prisbasbeloppet.

10 Efterskydd

Försäkringsskyddet vid arbetsoförmåga och dödsfall fortsätter att gälla inom tre kalendermånader efter att anställningen har upphört eller då arbetsgivarens försäkringsavtal med Folksam avseende KTP 1 är uppsagt och uppsägningen har trätt i kraft.

Den försäkrade får dock inte ha fyllt 67 år eller dessförinnan påbörjat utbetalning av ålderspension från KTP 1 eller genom en ny anställning omfattas av förmåner som är likvärdiga med motsvarande förmåner inom KTP 1.

Om den försäkrade blir arbetsoförmögen under efterskyddstiden och fortsätter att oavbrutet vara arbetsoförmögen så att karenstiden uppnås för premiebefrielseförsäkring respektive sjukpension gäller rätten till premiebefrielse och sjukpension enligt den tidigare anställningen. Rätten till premiebefrielse vid föräldraledighet upphör efter sista anställningsdagen.

Premiebefrielsen för ålderspension och sjukpensionens storlek beräknas utifrån den pensionsmedförande lönen under den tolv månadersperiod som avslutas med sista anställningsmånaden.

Är den försäkrade partiellt arbetsoförmögen vid anställningens upphörande fortsätter premiebefrielse och sjukpension att gälla för motsvarande grad av arbetsoförmåga. För den del av försäkringen som vid denna tidpunkt inte är premiebefriad gäller efterskydd i längst tre månader.

Efterskyddet förlängs om den försäkrade blir sjuk under tiden då efterskyddet gäller. Skyddet förlängs med lika många dagar som sjukdomen varar.

11 Avgifter och skatter

11.1 Avgifter

Under försäkringstiden uppkommer kostnader för administration och kapitalförvaltning. Folksam har rätt att ta ut av kollektivavtalsparterna vid var tid godkända avgifter.

11.2 Skatter

11.2.1 Inkomstskatt

Utfallande belopp beskattas som inkomst av tjänst. Folksam gör avdrag för preliminär skatt.

12 Fördelning av överskott

Överskott uppstår i verksamheten om utfallet av de försäkringstekniska antagandena blir mer gynnsamt än vad som antagits vid fastställande av premie. Vid för respektive företag beslutar, enligt särskild delegation från styrelsen och i enlighet med dessa villkor samt konsolideringspolicy, om fördelning av överskott till försäkringstagare och försäkrade.

Överskott som uppstår i Folksams verksamhet för sjukpension och premiebefrielse förs till den del av bolagets konsolideringsfond som utgör Folksams riskkapital. Medel i konsolideringsfonden som inte behövs för förlusttäckning eller andra ändamål enligt respektive företags bolagsordning, kan fördelas till försäkrade och försäkringstagare.

För sjukpension betalas överskottet i första hand ut i form av pensionstillägg. Varje belopp blir garanterat först när det betalas ut. Storleken på pensionstillägget beräknas efter enhetliga principer inom varje kollektivavtal. I andra hand används överskottet för sänkning av premien.

För premiebefrielseförsäkringen används överskottet för sänkning av premien.

Överskott som uppkommer inom familjeskydd används i första hand för att värdesäkra pensionen genom anknytning till det förhöjda prisbasbeloppet under såväl utbetalningstid som innan utbetalning av pension påbörjats. Anpassning sker den 1 januari varje år. Sänkning av det förhöjda prisbasbeloppet föranleder inte minskning av pensionsbeloppen. Senare höjning av det förhöjda prisbasbeloppet beaktas endast i den mån det därigenom blir högre än det var före sänkningen.

Överskott som inte tas i anspråk för värdesäkring enligt ovan används för att sänka premien.

13 Skaderegistrering

Folksam använder sig också av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos någon annan försäkringsgivare. Ändamålet med GSR är att tillhandahålla ett underlag till bl.a försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag för att identifiera oklara försäkringsfall. Därigenom kan företagen motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter. Uppgifterna kan även användas i oidentifierad form för statistiska ändamål.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningsregister (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

14 Begränsning av ansvar

Folksam kan inte ställas till svars för ett meddelande eller ett dokument som fått felaktig lydelse, om rättelse vidtas så snart felet upptäckts. Meddelande anses ha inkommit till Folksam den dag det ankomststämpels eller på annat sätt daterats hos Folksam.

15 Force majeure

Om en utredning av ett försäkringsfall eller utbetalning av ett försäkringsbelopp blir försenad på grund av force majeure, det vill säga en händelse som ligger utanför Folksams kontroll, kan inte Folksam hållas ansvarigt för förseningen. Detta givet att Folksam har gjort vad som skäliga kan begäras för att begränsa de skador som kan uppkomma.

Exempel på sådana händelser som kan utgöra force majeure är ändrad lagstiftning, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, terrorhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Beträffande strejk, blockad, bojkott och lockout gäller ovanstående även om det är Folksam som är föremål eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Folksam svarar inte heller för skada som orsakats av fel i telefonnät eller annan teknisk utrustning som inte tillhör oss.

16 Begränsningar av försäkringsgiltighet

16.1 Krigstillstånd i Sverige

Vid krigstillstånd i Sverige gäller särskild lagstiftning (Lag (1999:890) om försäkringsverksamhet under krig eller krigsfara m.m.) i fråga om Folksams ansvarighet och rätt att ta ut tilläggspremie (krigspremie). Folksam är fri från krigsansvarighet för försäkring som tecknats eller för utökning av försäkringsbelopp efter krigstillståndets inträde, eller inom en period av tre månader dessförinnan.

16.2 Deltagande i främmande krig eller i politiska oroligheter utom Sverige

Försäkringen gäller inte vid dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar då den försäkrade deltar i krig eller i politiska oroligheter utanför Sverige. Den gäller heller inte vid dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

Deltagande i militär fredsbevarande verksamhet i FN:s regi eller enligt beslut av OSSE (Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa) räknas inte som deltagande i krig eller politiska oroligheter.

16.3 Vistelse utom Sverige vid krig eller krigsliknande politiska oroligheter

Vistas den försäkrade utanför Sverige i område där krig eller krigsliknande politiska oroligheter råder – utan att själv delta – gäller följande: Tecknades försäkring eller utökades pensionsbeloppet i samband med utresan till eller under vistelse i området, och kriget eller oroligheterna då pågick eller uppenbar krigsfara förelåg, gäller inte försäkringen respektive utökningen för dödsfall eller arbetsoförmåga som inträffar under vistelsen i området eller inom ett år efter dess slut och som kan anses bero på kriget eller oroligheterna.

17 Behandling av personuppgifter

Folksam värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hantlar dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med Folksam behandlar vi dina personuppgifter huvudsakligen för att fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet och för att följa de lagar och regler som gäller för vår verksamhet. Vi behandlar även dina uppgifter när vi har ett berättigat intresse att behandla dina personuppgifter till exempel för att tillhandahålla relevant information och marknadsföring till dig och för att utveckla våra produkter och tjänster. Hur vi behandlar dina personuppgifter beror på vilka produkter du har hos oss. På www.folksam.se/personuppgifter hittar du mer information om hur vi behandlar dina personuppgifter. Där kan du bland annat läsa om vilka personuppgifter vi behandlar, för vilka ändamål vi behandlar personuppgifter, vilka parter vi delar personuppgifter med och hur du utövar dina rättigheter. Du kan även kontakta vår kundservice på 0771 950 950.

18 Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism

De företag inom Folksamgruppen som omfattas av lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism följer ett strikt regelverk för att förhindra att dess produkter och tjänster utnyttjas för finansiell brottslighet. Försäkringstagare, försäkrad och andra personer relaterade till försäkringsavtalet är skyldiga att förse dessa företag med all nödvändig information och dokumentation med anledning av tillämplig lagstiftning.

Berörda företag inom Folksamgruppen har rätt att

- begränsa ett befintligt avtal samt vägra att ingå nytt avtal om förutsättningarna i första stycket inte är uppfyllda eller i de fall misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism föreligger
- avsluta avtalsförhållandet om det på skälig grund kan misstänkas att nyttjandet av Folksams produkter eller tjänster utgör led i penningtvätt eller finansiering av terrorism
- dela information till andra företag inom Folksamgruppen i syfte att upptäcka och motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.

19 Ändring av försäkringsvillkor

Folksam får anpassa försäkringsvillkoren till framtida ändringar av KTP-planen liksom till ändringar av planens tillämpning som beslutats av kollektivavtalsparterna eller av behörigt organ utsett av dessa, till exempel KTP-nämnden, utan samtycke från försäkringstagare, försäkrade eller förmåntagare. Förändringar i försäkringsvillkor kan göras av Folksam under avtalstiden om detta är nödvändigt med hänsyn till ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter eller ändrad rättstillämpning. Ändringar kan även göras av annan anledning, om ändringen generellt sett inte kan anses innebära en betydande nackdel för försäkringstagarna eller andra förmånsberättigade.

Ändring av dessa försäkringsvillkor ska godkännas av kollektivavtalsparterna eller behörigt organ utsett av dessa.

Ändring av försäkringsvillkoren träder i kraft månaden efter den månad ändringen gjordes eller vid den tidpunkt som kollektivavtalsparterna eller behörigt organ utsett av dessa bestämmer.

20 Om vi inte skulle komma överens

20.1 Vänd dig först till oss på Folksam

Om du har frågor om behandlingen av ditt ärende, ta i första hand kontakt med ärendets handläggare, som kan ge dig förklaringar och kompletterande upplysningar.

Om du skulle vilja gå vidare med ditt ärende, har du rätt att få det omprövat hos Folksam eller överprövat enligt nedan.

20.2 Din rätt till överprövning av ditt ärende

Om du inte är nöjd med Folksams beslut eller handläggning kan du begära att få ditt ärende prövat hos Kundombudsmannen Folksam. Om det därefter föreligger tvist mot Folksam kan du begära överprövning i allmän domstol. I punkt 20.3-5 kan du läsa mer om möjligheten att få ditt ärende prövat av Kundombudsmannen Folksam och allmän domstol.

Om ditt ärende gäller tolkning eller tillämpning av KTP 1 prövas din fråga i första hand av KTP-nämnden. Om det därefter föreligger tvist har part i tvisten rätt att, till viss kostnad, hänskjuta frågan för slutligt avgörande till Pensionsskiljenämnden enligt pensionsplanens bestämmelser. I punkt 20.6 kan du läsa mer om möjligheten att få ditt ärende prövat av nämnd.

20.3 Kundombudsmannen Folksam

Kundombudsmannen Folksam är en fristående och opartisk instans som kostnadsfritt prövar försäkrings-, sparande- och skadeärenden där Folksam fattat ett slutligt beslut. Anmälan måste göras inom ett år från det att Folksam lämnat slutligt besked. Du kan kontakta kundombudsmannen via telefon eller via formulär på folksam.se enligt nedan.

Telefon: 0771-655 253

Webbplats: [Kundombudsmannen - Vårt oberoende är en extra trygghet - Folksam](#)

20.4 Allmän domstol

Tvist med Folksam kan prövas av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan du få ersättning därför för en del av kostnaderna. Du måste i så fall kontakta advokat eller annat lämpligt ombud, som kan godkännas av Nämnden för Rättsskyddsfrågor (FNR).

20.5 Extern rådgivning

Genom konsumentvägledaren i din kommun, eller genom Konsumenternas bank- och finansbyrå eller Konsumenternas försäkringsbyrå kan du få vägledning i frågor som rör försäkring och sparande. Läs mer på folksam.se.

20.6 Nämnder

20.6.1 KTP-nämnden

Berörd KTP-nämnd svarar för tolkningen av KTP 1 och är i övrigt rådgivande till försäkringsgivaren. Försäkrad, försäkringstagare eller ersättningsberättigad kan begära att fråga som angår honom ska tas upp till behandling i KTP-nämnden.

Adress:

Box 90 209

120 23 Stockholm

20.6.2 Pensionsskiljenämnden

Tvister om tolkning och tillämpning av försäkringsavtal, försäkringsvillkor eller andra bestämmelser rörande KTP 1, ska avgöras av pensionsskiljenämnden. Pensionsskiljenämnden har upprättats i enlighet med lagen om skiljeförfarande. Förfarandet är förenat med en kostnad.

21 Begreppsförklaringar

21.1 Förhöjt prisbasbelopp

Belopp som grundar sig på prisutvecklingen i samhället (konsumentprisindex) och som varje år bestäms av regeringen. Det förhöjda prisbasbeloppet ska beräknas på samma sätt som det ordinarie prisbasbeloppet, men med ett annat basbelopp.

21.2 Försäkringsvillkor

Beskriver de regler som gäller för försäkringen. Innehåller bland annat upplysningar om vem som är försäkringsgivare, försäkringstagare samt vilka ersättningsmoment och ändringsmöjligheter som finns.

21.3 Försäkringsgivare

Försäkringsföretag eller tjänstepensionsföretag som fysisk eller juridisk person har tecknat försäkring med.

21.4 Prisbasbelopp

Belopp som grundar sig på prisutvecklingen i samhället (konsumentprisindex) och som varje år bestäms av regeringen.

21.5 Inkomstbasbelopp

Belopp som följer inkomstutvecklingen i Sverige och som fastställs varje år av regeringen.